авторитету. Тут можна пригадати слова Ю. Липи щодо формування українського суспільного ладу: «Потрібні авторитети, які підсилювали б віру і вирощували енергію Духа. Потреба авторитету у тому ладі, який би просвітлював і завжди давав моральну підтримку! – так каже Дух Української Нації. Своєю верхівлею Лад мав би єднатися із Божеським світлим початком! – у цьому запорука, що все те, що існує в державі, важливе і сполучене з мораллю предків; що вся держава стоїть на фундаменті світла і творіння. Лад мусить бути освячений релігією!» [1, с. 37].

Висновки. Отже, належне визначення національних інтересів є ключовим питанням для України, оскільки за станом цих інтересів та якістю їхнього забезпечення оцінюється рівень розвитку, безпеки та захисту громадянина, нації та держави загалом. Саме на основі дотримання такого підходу можна формувати довгостроковий україноцентричний стратегічний курс державотворення та низку цільових політик через призму життєво важливих і стратегічних національних інтересів.

Якщо Нація самостійно не визначатиме Своїх національних інтересів – це зроблять за неї.

Література

1. Липа Ю. Розподіл росії. Київ: Українська видавнича справа, 2022. 224 с.

2. Morgenthau Hans J. In Defense of the National Interest. *University Press Of America*. 1982. P. 257.

УДК 321.7:327(477):929Липа

УКРАЇНСЬКИЙ ПІВДЕНЬ У ГЕОПОЛІТИЦІ ЮРІЯ ЛИПИ

Стамбол Ігор,
кандидат історичних наук,
доцент кафедри інформаційних комунікацій
факультету української філології, культури і мистецтва
Київського університету імені Бориса Грінченка
https://orcid.org/0000-0002-3099-3862

У статті проаналізовано місце Українського Півдня в геополітичній концепції Юрія Липи. Розглянуто його ідеї щодо осі «Північ – Південь», роль Чорноморського простору як окремого цивілізаційного регіону, а також значення Причорномор'я,

Криму та Донбасу у формуванні української державної стратегії. Особливу увагу приділено інтерпретації праць «Чорноморська доктрина» та «Розподіл Росії», в яких простежується критика імперської системи та обґрунтування природної геополітичної експансії України до Чорного моря. Показано, що концепція Липи поєднує історіософські, економічні та безпекові підходи, залишаючись актуальною в сучасному геополітичному контексті.

Ключові слова: *Юрій Липа, Український Південь, Чорноморська доктрина, геополітика, Причорномор'я.*

The article analyzes the role of Southern Ukraine in Yurii Lypa's geopolitical concept. It examines his ideas of the «North–South» axis, the significance of the Black Sea region as a distinct civilizational space, and the importance of the Northern Black Sea region, Crimea, and Donbas in shaping Ukraine's state strategy. Special attention is paid to the interpretation of Lypa's works «The Black Sea Doctrine» and «The Division of Russia», which reveal criticism of the imperial system and the justification of Ukraine's natural geopolitical expansion toward the Black Sea. It is shown that Lypa's concept combines historiosophical, economic, and security approaches, remaining relevant in the contemporary geopolitical context.

Keywords: *Yurii Lypa, Southern Ukraine, Black Sea Doctrine, geopolitics, Northern Black Sea region.*

Місце Українського Півдня у геополітичній концепції Юрія Липи є актуальним як у науковому, так і в суспільно-політичному вимірах. Повномасштабна російсько-українська війна, тимчасова окупація Криму, загрози безпеці в Чорноморському регіоні та боротьба України за контроль над чорноморськими комунікаціями вкотре актуалізували потребу переосмислення української геополітичної думки ХХ століття. У цьому контексті особливої ваги набуває спадщина Юрія Липи – одного з найоригінальніших українських геополітиків, який розглядав Причорномор'я як ключовий простір розвитку української державності.

Мета статті полягає у дослідженні ролі Українського Півдня в геополітичній концепції Юрій Липа, аналізі його поглядів на стратегічне значення чорноморського простору для розвитку української державності, безпеки та міжнародного становища України, а також визначенні актуальності цих ідей у сучасних геополітичних умовах.

На відміну від багатьох своїх сучасників, Юрій Липа обґрунтовував геополітичну вісь «Північ – Південь», наголошуючи на визначальній ролі Чорного моря в історичному розвитку України. Попри значний інтерес дослідників до творчої та політичної спадщини Юрія Липи, питання ролі Українського Півдня в його геополітичній доктрині залишається недостатньо висвітленим у вітчизняній історіографії. Вивчення цієї проблематики уможливлює не лише глибше зрозуміти концептуальні засади української геополітичної думки міжвоєнного періоду, а й простежити формування ідей, які зберігають свою актуальність для сучасної української держави.

На відміну від поширеного в українській історіографії та публіцистиці вектора «Схід – Захід», мислитель будував свою концепцію геополітичної осі, спираючись на історичний досвід Київської Держави та козацької доби. Особливе місце в його концепції посідали Причорномор'я та Крим, які він розглядав не як периферійні території, а як органічну складову українського історичного й геополітичного простору [2].

Формуванню таких поглядів сприяли як особисті біографічні обставини, так і інтелектуальне середовище, в якому працював Юрій Липа. Значний вплив на нього мав батько – Іван Липа, уродженець Криму, який прищепив синові інтерес до історії Причорномор'я, античної спадщини та цивілізаційних процесів у регіоні [3]. У своїх працях Юрій Липа звертався до історичного досвіду античних держав Північного Причорномор'я, зокрема Боспорського та Понтійського царств, розглядав їх як важливий складник формування політичних традицій регіону. Образ Мітридата VI Євпатора він використовував як приклад політичної консолідації народів Чорноморського басейну перед зовнішніми загрозами.

Розвиток цих ідей відбувався в межах діяльності Чорноморського інституту – наукового осередку української еміграції, створеного після поразки Української революції 1917–1921 років. Центральне місце в геополітичній концепції Юрія Липи посідала ідея Чорноморського простору як окремого цивілізаційного регіону. Мислитель наголошував на спільності історичного розвитку, господарських інтересів і культурних рис народів, що проживають навколо Чорного моря. Експансію великих імперій до Причорномор'я він оцінював як колоніальний процес, що перешкоджав природному розвитку регіону. Натомість перспективу його майбутнього Юрій Липа

пов'язував із тісною співпрацею чорноморських держав, насамперед України, Туреччини, Болгарії та народів Кавказу.

На підставі широкого кола історичних, географічних і економічних джерел Юрій Липа обґрунтовував можливість створення Чорноморського союзу як об'єднання держав регіону для забезпечення спільної безпеки та економічного розвитку. На його думку, така форма співробітництва відповідала б логіці національно-визвольних рухів і водночас сприяла б зміцненню господарських зв'язків між країнами басейну Чорного моря. Зокрема, він зазначав: «Вступом до осягнення цього Союзу було б не гноблення обуджених Чорноморських народів, лишень доцільне господарювання у цім великім господарськім комплексі, що ним є Чорноморський простір. Митний союз Чорноморських держав з'єднає тривало і міцно кількадесят народів над Чорним морем в одне велике державне господарство. Бо тепер є доба великих державних господарств» [2]. Досі ця ідея в українському просторі залишається неперевершеною і є власне-українською альтернативою Європейському союзу.

«Чорноморська доктрина» уже своєю назвою вказує на вирішальну роль Півдня України для розвитку геополітики, економіки, стратегії безпеки та розвитку. Але не менш вагомою для теми Півдня є і книга «Розподіл Росії». У цій праці Юрій Липа трактує «Південь» двояко: з одного боку – Україна як «південь імперії», а з іншого Український Південь – як окремий, історично та структурно специфічний регіон. Вже в епіграфі до праці автор наголошував: «…Чим штучніше звучать гасла одности Росії, чим жорстокіше виконна влада перепроваджує на ділі ці гасла, - тим виразнішають природні сили земель між Білим і Чорним морями. Єсть закономірність потужня і величня» [1, с. 5], - що фактично вказує на закономірний характер регіоналізації та послаблення імперського центру.

У контексті аналізу імперської експансії Юрій Липа наголошував на поступовому поширенні московської адміністративно-соціальної системи на південні території України: «Належиться тут пригадати, що від половини XVIII ст. панщинна московська система поволі починає переходити і на південь, на виховане в інших ідеалах селянство України» [1,с. 17]. І вона принесла лише шкоду суспільству.

У ширшому геополітичному вимірі мислитель моделював простір Російської імперії і далі СССР - як систему двох великих демографічно-цивілізаційних осередків. Московський осередок,

за його визначенням, охоплював район Рязані, Володимира, Твері та Калуги з центром у Москві, тоді як український осередок формується в межах Чернігів – Курськ – Кременчук – Львів із центром у районі Вінниці або Черкас. При цьому Донбас і Північний Кавказ розглядалися як суміжні зони інтенсивного розвитку.

Ключовим елементом концепції було протиставлення геополітичних осей: «Коли поземою ґеополітичною віссю Московії є горішнє Поволжа, то поземою віссю України є північно-східній беріг Чорного моря. Коли в Московії величезна більшість рік тече на Північ, то в Україні всі ріки пливуть на Південь, з винятком одної Кубані. Найприроднішою віссю експанзії України є південна вісь, так, як найприроднішою для Московії є вісь північна. Московія це – Північ, Україна це – Південь» [1, с. 61].

У цій системі Український Південь постає як простір активної історичної динаміки та соціального спротиву імперському центру. Зокрема, Юрій Липа зазначав його роль у революційних рухах початку ХХ ст.: «Розрухи селян ширилися все більше й більше. Спеціяльно український південь давав 3/4 цих розрухів, що нераз обіймали сотні тисяч селян». Водночас мислитель підкреслював асиметричність імперської експансії: «Таким чином експанзія крови москвинів на північ і на схід даватиме добрі для них результати, зате експанзія в бік півдня; і заходу радше дасть негативні висліди» [1, с. 34].

Аналізуючи аграрний розвиток, мислитель підкреслював різні шляхи модернізації сільського господарства: «Селянська політика в першу чергу повинна звернути увагу на відповідне піднесення рентовности сільських господарств. Коли піднесення селянства на Півночі відбудеться мабуть коштом запровадження великих сільських господарств, то на Півдні в першу чергу через піднесення культури і індивідуалізації господарства при великій співпраці держави, особливо в іригаційних і інших більших технічних будівлях» [1, с. 40]. У цьому фрагменті простежується ідея регіональної економічної спеціалізації, де Південь розглядається як простір інтенсивного, а не екстенсивного розвитку, із пріоритетом індивідуалізованого господарства та інфраструктурної модернізації.

Важливим складником концепції Юрія Липи є критика колоніальної структури адміністративного поділу СРСР, який, на на його думку, був інструментом колоніального контролю над південними територіями: «Сучасний поділ Совітів

представляється як дуже проста засада <…>. Щоб відділити Україну від Кавказу й не дати їй утвердитися над морем, підчиняє вона безпосередньо собі Північний Кавказ з Кубаню та Крим…» [1, с. 47]. Подібні тези відображають уявлення автора також про штучність радянської територіальної організації і її майбутній крах.

У ширшому історичному контексті Юрій Липа аналізував процеси української колонізації південних територій, наголошуючи на її природному характері: «Від кінця XVIII-го століття українські селянські маси <…> посунули на Схід <…> на просторах від гирла Дунаю і Добруджі аж до гирла Дону <…> Третій струмінь кольонізації <…> почав заселювати терени Північного Кавказу…» [1, с. 65]. У цьому фрагменті Південь постає як простір природного розширення українського етнокультурного ареалу, який вступає у конкуренцію з імперською політикою червоної Москви.

Водночас у своїй праці Юрій Липа підкреслював і економічно-цивілізаційний вимір Півдня, зокрема його ресурсний і портовий потенціал: «Спеціяльно важним є опанування Українцями Керчі, де металюргічна база зростає з великою швидкістю» [1, с. 65]. Такий підхід поєднує геополітичні й індустріальні чинники у формуванні регіональної стратегії.

Певною мірою, у свій час, Юрій Липа видав бажане за дійсне, вказуючи, що « в Тавриді, в т. зв. Кримській республиці. В боротьбі крови перемагають тут Українці. Татарське населення Криму не переважає четвертини всієї людности. Зрештою досліди крови і антропольогічні виміри на кримських татарах доказали, що татари давно стратили в Криму своє антропольогічне лице і стали по крові Українцями, залишивши тільки татарську мову. Спеціяльно важним є опанування Українцями Керчі, де металюргічна база зростає з великою швидкістю» [1, с. 65]. Водночас сучасна кооперація українців із кримськими татарами частково доводить його рацію.

Протиставлення Півночі та Півдня мислитель розглядає як структурний історичний конфлікт і він - неминучий: «Росія – це було певне примирення обох національних початків. Примирення це завдало важкий удар мсскванам, знищивши їм національне ісповідання та важно відгукнулось і на Українцях скасувавши їх своєрідний устрій і торговлю. В половині XIX-го століття провід цього штучного примирення якби забув, що значило слово Росія за часів Петра 1-го. Розпочався відворот. В цьому відвороті бачимо, як поволі вигибають живі носителі Росії,

як зникає толеранція і розпочинаються жорстокі війни між Півднем і Північчу. Московський націоналізм звертає все більше очі до Азії. Український Південь іде своїм шляхом, який провадить його над береги Чорного моря.» [1, с. 72]. У цьому контексті геополітичне розмежування набуває характеру довготривалого цивілізаційного процесу.

Окремо Липа підкреслює роль економічних чинників у поглибленні цього розмежування: «До того відштовхування кличуть обидва народи свої власні економічні сили. Видно це вже в суперечносте промислів Півдня і Півночі. Північні промислові осередки з Уралом і Москвою мали багато з Донбасом і Кривим Рогом від самого свого початку існування. В році 1910- му "промисловці" Півдня дуже часто не Українці, розпочали справжній хрестоносний похід проти гноблення їх спеціяльними тарифами і пільгами на користь північного промислу» [1, с. 73].

Завершуючи аналіз, мислитель акцентує на дуальності портової інфраструктури СРСР: «Коли подивимось тепер на "фасади" цих територій, тобто на головні порти вивозові, то побачимо теж дві протилежні брами: південну і північну. Головний контингент вивозу Совітів, більш ніж половина цілого обороту йде через чотири великі порти. Кожний з них має оборот понад 4 миліони тон. Два з них є на Півночі, це Ленінград і Мурманськ. Два другі лежать на Півдні, це Одеса і Севастопіль». [1, с. 74]. Це символічно закріплює у його концепції уявлення про структурну рівновагу та водночас конфліктність двох макрорегіонів. І якщо зіставити сказане із сучасною дійсністю, то можемо побачити наскільки мав рацію Юрій Липа, адже вказані ним «чотирикутники» не тільки не змогли співіснувати довго, а й після унезалежнення стали протидіяти одне одному.

Висновки. Отже, у геополітичній концепції Юрія Липи Український Південь постає не периферійною, а системоутворювальним складником простору української державності. Він розглядається мислителем як стратегічна вісь економічного розвитку, морської комунікації та безпекової стабільності, що визначає зовнішньополітичну й цивілізаційну орієнтацію України. Протиставлення Півночі та Півдня в його працях набуває характеру довготривалого геополітичного конфлікту, в якому Україна репрезентує південний, чорноморський вектор розвитку, альтернативний імперським моделям централізації. Водночас акцент на Причорномор'ї, Кримі та Донбасі як ключових регіонах свідчить про цілісне

бачення Юрієм Липою України як морської держави з природною експансією до Чорного моря. Актуальність цих ідей посилюється сучасними геополітичними викликами, що підтверджує значущість спадщини мислителя для осмислення стратегічного майбутнього України.

Література

1. Липа Ю. Розподіл Росії. Варшава, 1941. 180 с.
2. Липа Ю. Чорноморська доктрина. Варшава, 1940. 210 с.
3. Стамбол І. І. Іван Львович Липа в українському національному русі: лікар, письменник, тарасівець: монографія / І. І. Стамбол; ред., авт. передм. В. М. Хмарський; Нац. акад. наук України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. Київ; Одеса, 2017. 296 с.

УДК 327 (477)

ГЕОПОЛІТИЧНІ ВІЗІЇ ЮРІЯ ЛИПИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Тодоров Ігор,
доктор історичних наук, професор, професор кафедри міжнародних студій та суспільних комунікацій Ужгородського національного університету
https://orcid.org/0000-0003-0986-9485

У статті здійснено аналіз геополітичних візій Юрія Липи крізь призму сучасної російсько-української війни та трансформації безпекового середовища Європи. Розглянуто основні положення його геополітичної концепції, викладені у працях «Призначення України», «Чорноморська доктрина» та «Розподіл Росії». Особливу увагу приділено трактуванню України як самостійного геополітичного центру, стратегічному значенню Чорноморського регіону та оцінці російського імперіалізму як системної загрози міжнародній безпеці. Визначено актуальність ідей Юрія Липи для осмислення сучасних міжнародно-політичних процесів, розвитку регіонального безпекового співробітництва та формування нової архітектури європейської безпеки. Обґрунтовано, що низка положень українського мислителя знайшла підтвердження в умовах сучасної російсько-української війни та може розглядатися як важливе концептуальне підґрунтя для

Наукове видання

ЮРІЙ ЛИПА
ЯК ДЕРЖАВОТВОРЕЦЬ І ГЕОПОЛІТИК

Збірник наукових праць за матеріалами всеукраїнської мультидисциплінарної науково-практичної конференції з міжнародною участю 26 червня 2026 року

Перевірку статей на плагіат здійснено за допомогою ліцензійної програми «Plagiarism Detector Pro», що має електронну ліцензію 2020022801, версія ядра програми 2941, Система X64 .net v.4.0.319, Ліцензіатор ScyLine LCC, Plagiarism Detector Pro, ліцензіант ДНТ «ЛНМУ імені Данила Галицького», користувач програмного продукту проф. Андрій Вергун, дата надання ліцензії 29.11.1025 р.

Підписано до друку 26.06.2026 р.
Формат 70x100 $^{1}/_{16}$. Умовн.- друк. арк. 49,075.
Електронне видання

Підготовку та випуск видання здійснено
в ДНТ «Львівський національний медичний
університет імені Данила Галицького»

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ДНТ «ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО»
Кафедра українознавства та філософії
СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЛІКАРСЬКИХ ТОВАРИСТВ
Українське лікарське товариство у Львові
Фундація ім. Юрія Липи
Лікарський клуб імені Івана та Юрія Лип
Українського лікарського товариства у Львові
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА
Лікарська комісія
ІНСТИТУТ НАРОДОЗНАВСТВА НАН УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ІВАНА ФРАНКА

ЗБІРНИК
НАУКОВИХ ПРАЦЬ

за матеріалами всеукраїнської мультидисциплінарної наукової конференції з міжнародною участю

ЮРІЙ ЛИПА:
ЯК ДЕРЖАВОТВОРЕЦЬ І ГЕОПОЛІТИК

з нагоди 85-річчя праці «Розподіл Росії»

Львів, 26 червня 2026 року

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ДНТ «ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО»
Кафедра українознавства та філософії
СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЛІКАРСЬКИХ ТОВАРИСТВ
Українське лікарське товариство у Львові
Фундація ім. Юрія Липи
Лікарський клуб імені Івана Юрія Лип Українського лікарського
товариства у Львові
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА
Лікарська комісія
ІНСТИТУТ НАРОДОЗНАВСТВА НАН УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

з нагоди 85-річчя
праці «Розподіл Росії»

ЮРІЙ ЛИПА
ЯК ДЕРЖАВОТВОРЕЦЬ І ГЕОПОЛІТИК

Збірник наукових праць
за матеріалами всеукраїнської
мультидисциплінарної науково-практичної
конференції з міжнародною участю

Львів - 2026

УДК 342.1 (477):811.161.2:94(477):008
ББК 63.5(4Укр)+81(4Укр)+63.3(4Укр)+71(4Укр)
Юр 64 Юрій Липа як державотворець і геополітик: збірник наукових праць за матеріалами всеукраїнської мультидисциплінарної науково-практичної конференції з міжнародною участю 26 червня 2026 року / наукова редакторка проф. Тетяна Єщенко. Львів: ДНТ «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького», 2026. 399 с.
ISBN 978-617-8805-00-5

Наукова рада:

д-р хім. наук, професор Лідія Бойчишин;
д-р філол. наук, професор Мар'яна Дружинець;
д-р філол. наук, доцент Оксана Микитюк;
д-р пед. наук, професор Тетяна Хвалибога;
д-р філол.наук, професор Віра Просалова;
д-р істор. наук, професор Олександр Музичко;
д-р філол. наук, ст.наук. співр. Мар'яна Комариця;
д-р екон. наук, професор Йосиф Ситник;
д-р політ. наук, професор Ігор Вдовичин;
д-р психол. наук, ст. дослідник Олена Завгородня;
д-р істор. наук, професор Ігор Тодоров;
д-р філос. наук, професор Віталій Жадько
д-мист-ва, професор Віолетта Дутчак;
д-р філол. наук, професор Володимир Працьовитий;
д-р філол. наук, професор Валентина Школа;
д-р істор. наук, доцент Юрій Митрофаненко

Редакційна рада:

докт. філол. наук, професорка Тетяна Єщенко (наукова редакторка); канд. пед. наук, доцентка Галина Стечак; канд. філол. наук, доцентка Світлана Ягело; канд. наук із держ. упр., доцентка Галина Терешкевич (с. Діогена); канд. філол. наук, доцентка Марта Дрогомирецька; канд. істор. наук, доцентка Віра Мельник; канд. істор. наук, доцентка Наталія Гірна; канд.філософ.наук Петро Гусак, канд. філол. наук Ірина Матущак

Рецензенти:

Степан Павлюк, директор Інституту народознавства НАН України, доктор історичних наук, академік НАН України, професор;
Оксана Микитюк, докторка філологічних наук, доцент катедри української мови Національного університету «Львівська політехніка».

У збірнику наукових праць уміщено матеріали учасників усеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Юрій Липа як державотворець і геополітик», присвяченої 85-річчя праці «Розподіл Росії». Подано розвідки, в яких розглянуто постать Юрія Липи в історичному, культурологічному та філософському аспектах; охарактеризовано міжнародний вимір діяльності та персонологійний аспект творчості письменника-націєтворця, його громадську діяльність та місійне служіння українській нації, національні концепти, світоглядні коди та їхню роль у формуванні колективної пам'яті і національної ідентичності українців. Висвітлено питання духовно-етичної й естетичної аксіосфери митця, проблему збереження та популяризації спадщини письменника як постаті національної пам'яті українців.

Для науковців у галузі українознавства, істориків, культурологів, філологів, лікарів.

Автори несуть повну відповідальність за грамотність поданих текстів, точність наведених фактів, цитат, покликань, статистичних даних, власних імен, оформлення бібліографії, академічну доброчесність. Редакційна рада має право на скорочення матеріалів.

Ухвалила Вчена рада ДНТ «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького» (протокол №6-2026-ВР від 17 червня 2026 року)

© ДНТ «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького», 2026
© Автори матеріалів, 2026

ЗМІСТ

Передмова.....6

ГЕОПОЛІТИЧНА ТА ДЕРЖАВОТВОРЧА КОНЦЕПЦІЯ ЮРІЯ ЛИПИ

Бойчишин Лідія Праці Юрія Липи як джерело державотворчих концепцій політичних партій України: макросистемний та інструментальний підходи.....11

Вдовичин Ігор Державотворча концепція Юрія Липи у сьогоденні.16

Іванків Зоряна, **Дробінська Наталія** Роль Лікарського клубу імені Івана і Юрія Лип Українського лікарського товариства у Львові та Фундації імені Юрія Липи у державотворчих процесах України...22

Кучеренко Світлана Публіцистичний контекст створення праці Юрія Липи «Розподіл Росії».....27

Митрофаненко Юрій Геополітичні погляди Юрія Липи та Ольгерта-Іполита Бочковського в умовах сьогодення.....35

Музичко Олександр Дороговказом Юрія Липи: розпад Росії в інтелектуальному дискурсі еліти народів Кавказу на початку XXI ст.....42

Подкупко Тетяна Чорне море як простір української державності: від геополітичної практики козацько-гетьманської держави XVII–XVIII ст. до концепції Юрія Липи в праці «Розподіл Росії».....49

Працьовитий Володимир Стратегічні передбачення Юрія Липи у публіцистичній праці «Розподіл Росії».....56

Ситник Йосиф Концептуальні засади національних і геополітичних інтересів України у працях Юрія Липи: історичний контекст та стратегія майбутнього.....62

Стамбол Ігор Український Південь у геополітиці Юрія Липи.....68

Тодоров Ігор Геополітичні візії Юрія Липи в контексті сучасної російсько-української війни.....75

Туряниця Інна Литовська модель «тотальної оборони» у просторі Балто-Чорноморської безпекової дуги: від геополітичної візії Юрія Липи до сучасної політики стримування Росії.....81

Ціватий В'ячеслав Нова українська дипломатія і міжнародно-політична діяльність Юрія Липи (1900–1944): геополітичний, публічно-інституціональний та соціокультурний аспекти.....88

НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ, ІДЕНТИЧНІСТЬ ТА СУСПІЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ ПОГЛЯДИ ЮРІЯ ЛИПИ

Біленчук Петро, Кравчук Олександр Формування шляхетного типу характеру особистості як новітня віха розвитку української нації та державотворення: провідна концепція творчості Юрія Липи..... 96

Бойчишин Лідія Концепція нації та простору Юрія Липи: закономірності етнічного коду, територіального розподілу та морської стратегії.....102
Вальнюк Дмитро Українська національна культура у концепціях діячів української еміграції (діаспори).....106
Вознюк Оксана, Поцелуйко Андрій Трипільське коріння України: візія Юрія Липи про народження української раси.....112
Гірна Наталія Органічна модель націєтворення Юрія Липи: на помежів'ї лікарської деонтології та українського державного націоналізму.....119
Гусак Петро Розпад імперій як історична неминучість..... 124
Дідусенко Ганна «Розподіл Росії» як логічне завершення політично-культурної трилогії Ю. І. Липи.....130
Дільна Оксана Бути українцем без держави: формування національної ідентичности Івана та Юрія Лип.....137
Дутчак Віолетта Унікальність української національної ідеї в концепції Юрія Липи.....143
Жадько Віталій Національна ідея як духовне поле народу..... 147
Завгородня Олена Ідентифікаційні наративи Юрія Липи..... .155
Кисляк Леся Концепція «Української національної ідеї» в працях Юрія Липи..... .162
Міносян Андрій, Варипаєв Олексій Гідність як екзистенційний фактор української історичної суб'єктності.....170
Обіход Тетяна Духовні основи державності в працях Юрія Липи: традиція, воля, нація як абсолютна цінність у діалозі з сучасними теоріями нації.....177
Огірко Олег Духовні основи української державності.....183
Оліферчук Вікторія Космопланетарний феномен людини, сучасна епігенетика та державотворча концепція Юрія Липи.....189
Омельченко Вікторія Наратив переможців у працях Юрія Липи: роль національної еліти та культури як чинників національної безпеки.....197
Рог Віктор Іван Липа і Юрій Липа: спадкоємність української державницької думки.....206
Хвалибога Тетяна Національна еліта як чинник державотворення у концепції Юрія Липи та системі підготовки медичних працівників у США.....212

МОВА, ЛІТЕРАТУРА, КУЛЬТУРА, МЕДИЦИНА ТА СВІТОГЛЯДНИЙ ПРОСТІР СПАДЩИНИ ЮРІЯ ЛИПИ

Вергун Андрій, Чуловський Ярослав, Вергун Оксана, Мощинська Оксана, Литвинчук Михайло, Марко Оксана Юрій Липа: хірургічні аспекти лікарської діяльності.....220
Гдакович Мар'яна Київ у візії Юрія Липи.....230

Гонтарук Лариса Юрій Липа – міфотворець Української держави.234
Грушецька Анастасія, Безносюк Юлія Риторичні засоби переконання у праці Юрія Липи «Розподіл Росії».....263
Гурмак Василь Портретна медаль «Юрій Липа»: від задуму до виконання.....268
Дружинець Марія Мова як щит нації: філологічний вимір Емського лінгвоциду та концепція Юрія Липи.....274
Єщенко Тетяна Етнокогнітивний вимір фрейму «свій – чужий» у праці Юрія Липи «Розподіл Росії».....280
Жукова Анна Міжпредметна інтеграція історії України та навчання англійської мови: приклад аналізу державотворчих аспектів у працях Ю. Липи.....291
Качмар Марія «Призначення України» Юрія Липи та народна повстанська проза: концептуальна взаємодія.....297
Комариця Мар'яна «Корогва України» в поезії Юрія Липи: міжвоєнний літературний дискурс.....305
Луковенко Ілля Більшовизм як вияв «русского міра» та світоглядно-ідеологічна основа Голодомору в спадщині Юрія Липи.....310
Мельник Віра Український лікар як націєтворець: від Софії Окуневської до Юрія Липи.....315
Микитюк Оксана Ідеї національного «вірую» як домінанти текстів Юрія Липи та Дмитра Донцова.....323
Просалова Віра Націєтворчі інтенції в поезії Юрія Липи.....330
Терешкевич Галина, Матущак Ірина «Молитва» Юрія Липи — квінтесенція його життєвого шляху.....337
Фесенко Андрій Спадщина Юрія Липи і тоталітарні передумови Голодомору на Донеччині.....341
Школа Валентина Проблематика еміграції у творах Івана та Юрія Лип.....347
Якубовська Марія, Стахів Марія «Український дух» як культурний феномен у працях Юрія Липи: проекція національної ідентичності крізь простір і час.....352
Ясіновська Оксана Імперія як хворе тіло: медична метафорика у праці Юрія Липи «Розподіл Росії»».....358

ПОВІДОМЛЕННЯ

Іванків Зоряна Спадщина Юрія Липи як дороговказ українського державотворення: вітальне слово.....384
Mesík Juraj (Юрай Месік), «Імперії у стані агонії: геополітичні інтуїції Юрій Липа у контексті сучасного занепаду імперських систем»...359
Соколик Оксана Освітня місія діаспори: актуалізація ідей Юрія Липи в навчанні української молоді за кордоном.....389
Інформація про авторів.....393